

GESCHILLEN
COMMISSIES
BIJZONDER
ONDERWIJS

LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET KATHOLIEK ONDERWIJS

Partijdige opstelling van de school in complexe scheiding. Communicatie.

(naam leerling) vertelde de leerkracht dat zijn hoofd vol zat en dat hij een brief aan de kinderrechter wilde schrijven. Zij heeft (naam leerling) ruimte gegund om in de vrij besteedbare tijd die hij die dag had, op een rustige plek buiten het klaslokaal, zijn emoties op papier te zetten. De keuze van de leerkracht om (naam leerling) de gelegenheid te bieden een brief te schrijven teneinde hem in staat te stellen met zijn emoties om te gaan, sluit niet vanzelfsprekend aan bij de pedagogische taak van school. Daartegenover staat dat de leerkracht ruimte heeft om invulling te geven aan hetgeen binnen redelijke grenzen in het belang van de leerling wordt geacht. Overwogen wordt dat voor de school het belang van (naam leerling) voorop heeft gestaan. Hoewel de leerkracht ervoor had kunnen kiezen eerst de ouders of professionele hulpverleners te raadplegen in deze bijzondere situatie, of bijvoorbeeld (naam leerling) een tekening had kunnen laten maken in plaats van een brief, kan de Commissie in de gegeven omstandigheden niet vaststellen dat de leerkracht buiten de grenzen van het toelaatbare is getreden. Daarbij is van belang dat zich tot aan 10 oktober 2019 geen bijzondere problematiek rond (naam leerling) voordeed, dat (naam leerling) 11 jaar is, en op die leeftijd van de leerling een zekere mate van zelfstandigheid en stevigheid mag worden verwacht, en dat het tot het takenpakket van een leerkracht hoort eraan bij te dragen dat een leerling zich op school prettig en veilig voelt. De belangen van (naam leerling) die de leerkracht heeft trachten te dienen wegen zwaarder dan het privacybelang van klager.

Gelet op de voorzienbare impact van die berichtgeving had het op de weg van de directeur gelegen om direct dieper in te gaan over wat er die dag was gebeurd. Dat had wellicht misverstanden kunnen voorkomen. Voor het overige is school in de communicatie met klager adequaat opgetreden. Dat school klager anders behandelt of informeert dan de moeder van (naam leerling) is de Commissie niet gebleken. De klacht is ongegrond.

Klachtnummer 2019/232

ADVIES

Aan het bestuur van Stichting * te (plaatsnaam) (hierna: het bevoegd gezag) inzake de klacht van * (hierna: klager). Klager is de vader van (naam zoon, elf jaar) leerling van basisschool * in (plaatsnaam) (hierna: school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs, (hierna: Commissie) heeft op 17 oktober 2019 van klager een klachtformulier met bijlagen ontvangen.

De klacht is gericht tegen de heer *, directeur van de school (hierna: directeur), mevrouw * en mevrouw *, leerkrachten van groep 8 van de school (hierna: leerkrachten), en mevrouw *, voorzitter van het college van bestuur van het bevoegd gezag (hierna: bestuurder).

Daarna heeft klager zijn klacht op 20, 24 en 27 oktober 2019 aangevuld.

De gemachtigde van de school, mr. B. Dijkstra van Rensen Advocaten te (plaatsnaam), (hierna: gemachtigde) heeft op 28 oktober 2019 schriftelijk gereageerd op de vraag van de Commissie welke stappen er op school- en bestuursniveau zijn genomen om de klacht op te lossen.

Het verweerschrift met een bijlage heeft de Commissie van de gemachtigde van de school op 15 november 2019 ontvangen.

Op 2 december 2019 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Amsterdam. Klager is in persoon verschenen vergezeld van zijn vertrouwenspersoon, de heer * (hierna: vertrouwenspersoon). Namens de school waren de directeur, de bestuurder bijgestaan door de gemachtigde van de school aanwezig.

II. Het standpunt van klager

De school heeft ten onrechte toegelaten dat (naam leerling) tijdens schooltijd een brief aan de kinderrechter heeft geschreven. Klager beschouwt deze handelwijze van de school als ongewenste inmenging, inbreuk op zijn privéleven en schending van zijn privacy. School wist van de ondertoezichtstelling (OTS) en de hulpverlening aan (naam leerling). Zij heeft klager (en (naam leerling)) bewust benadeeld door na te laten hem en/of de Jeugd- en Gezinsbeschermers (hierna: JGB) vooraf te informeren en te consulteren over de vraag of het schrijven van een brief tijdens schooltijd zonder professionele begeleiding verstandig was. Gelet op de formulering heeft de leerkracht (naam leerling) kennelijk ook actief geholpen bij het schrijven van de brief. In de brief, die door (naam leerling) aan de kinderrechter verzonden is, staat onder andere dat (naam leerling) geen omgang met klager meer wil.

De e-mail van 14 oktober 2019 van school aan klager en de moeder van (naam leerling) (hierna: moeder) met een kopie aan JGB overviel klager. Hij wist tot dat moment niet beter dan dat (naam leerling) het prettig in de klas had.

School en het bevoegd gezag hebben verzuimd te reageren op de verzoeken om uitleg en rectificatie over de door hun toedoen ontstane onwenselijke situatie. Hierdoor veroorzaken zij ernstige schade aan (naam leerling) en ondermijnen zij de vader-zoon relatie. De hulpverlening kwalificeert de situatie als zeer zorgelijk. De school behandelt en informeert klager niet op dezelfde manier als de moeder van (naam leerling).

III. Het standpunt van school

In de visie van de school is de klacht ongegrond.

(naam leerling) heeft op donderdag 10 oktober 2019 aan één van de leerkrachten gevraagd of hij een brief aan de kinderrechter mocht schrijven. Hij vertelde dat 'zijn hoofd vol zat'. De leerkracht heeft hem vanuit haar pedagogische en didactische verantwoordelijkheid tijd en ruimte buiten de klas gegeven om deze brief te schrijven in de vrij besteedbare uren die (naam leerling) die dag had. Zij heeft (naam leerling) niet geholpen bij het schrijven zelf. Diezelfde dag na schooltijd heeft deze leerkracht op verzoek van (naam leerling) de brief gelezen. In zijn brief geeft (naam leerling) onder meer aan last van concentratieproblemen te hebben.

De leerkracht beoordeelde de inhoud van de brief als zorgwekkend. Door afwezigheid van de directeur was de leerkracht pas op maandag 14 oktober 2019 in de gelegenheid tot overleg met de directeur. De directeur heeft diezelfde maandag via e-mail contact met klager, moeder en JGB opgenomen. School vindt het in lijn met haar pedagogische opdracht een leerling ruimte te geven voor het omgaan met emoties. De leerkracht heeft daarmee in het belang van (naam leerling) gehandeld.

De directeur en de leerkrachten waren overigens niet op de hoogte van een procedure over een omgangsregeling tussen (naam leerling) en klager.

Direct nadat de directeur kennis had genomen van de inhoud van de brief, heeft hij per mail gelijktijdig klager, moeder en JGB op de hoogte gebracht over de problemen waarmee (naam leerling) zich geconfronteerd zag. Voordien was er geen reden ouders of hulpverlening in te lichten. School informeert beide ouders op een tijdige, neutrale manier en in gelijke mate. Klager heeft net als moeder een actief 'social school' account dat als communicatiekanaal wordt gebruikt. Klager heeft op 14 oktober 2019 zijn klacht over de school vrijwel gelijktijdig op school- en bestuursniveau ingediend. Per ommegaande heeft de bestuurder klager voor een gesprek op 17 oktober 2019 uitgenodigd en is aangegeven dat er bij die gelegenheid op zijn verzoek om informatie zal worden gereageerd. Aangezien de klacht onder meer de directeur betrof, is de klacht meteen op bestuursniveau opgepakt. Een bestuurder dient zorgvuldig te handelen en kan pas optreden als hij alle partijen heeft gesproken. Klager wenste daar niet op in te gaan. Klager vond dat er sprake was van een crisissituatie en vond dat er geen tijd voor een oriënterend gesprek was. Hij eiste kordaat en resoluut optreden van de bestuurder en een rectificatie van de directeur. Een gesprek had juist de schade kunnen beperken, de achtergrond had helder kunnen worden en partijen hadden elkaar mogelijk meer kunnen begrijpen. Het bevoegde gezag heeft vervolgens op 16 oktober 2019 per mail inhoudelijk gereageerd op de klacht. De school heeft last van de eisende, dwingende toon van de e-mails van klager. Zij wil een rustige en veilige schoolomgeving voor (naam leerling) in zijn laatste schooljaar creëren.

IV. Overwegingen van de Commissie

Op de punten die klager tijdens de mondelinge behandeling als nieuwe klachtonderdelen naar voren heeft gebracht heeft de school zich niet tijdig kunnen voorbereiden. Deze zullen in het hierna volgende buiten bespreking blijven. De Commissie vat deze extraverwijten aan de school op als achtergrondinformatie, bedoeld om de context te schetsen. De Commissie leidt eruit af dat de verhoudingen tussen klager en school al langere tijd niet goed zijn. Het is jammer dat de leerkracht niet bij de behandeling van de klacht aanwezig kon zijn. Hoewel de school voldoende heeft toegelicht waarom de leerkracht (naam leerling) heeft toegestaan een brief te schrijven had informatie 'uit de eerste hand' nog beter inzicht kunnen bieden in de relevante omstandigheden.

Over de gang van zaken kan het volgende worden vastgesteld. Het gaat goed met (naam leerling) op school.

De leerkrachten kennen (naam leerling) als een leerling die zich prettig en veilig voelt in de klas. De leerkrachten hebben een goede band met hem. Op 10 oktober 2019 merkte een van de leerkrachten dat (naam leerling) niet lekker in zijn vel zat. (naam leerling) vertelde haar dat zijn hoofd vol zat en dat hij een brief aan de kinderrechter wilde schrijven. Zij heeft (naam leerling) ruimte gegund om in de vrij besteedbare tijd die hij die dag had, op een rustige plek buiten het klaslokaal, zijn emoties op papier te zetten. Zij heeft die brief die dag na schooltijd op verzoek van (naam leerling) gelezen. Haar bedoeling was (naam leerling) te helpen. Klager stelt dat de leerkracht (naam leerling) niet alleen ruimte heeft geboden een brief te schrijven, maar ook heeft geholpen de brief op te stellen. Dit laatste wordt door de school betwist en kan door de Commissie bij gebrek aan voldoende bewijs niet worden vastgesteld.

De keuze van de leerkracht om (naam leerling) de gelegenheid te bieden een brief te schrijven teneinde hem in staat te stellen met zijn emoties om te gaan, sluit niet vanzelfsprekend aan bij de pedagogische taak van school. Daartegenover staat dat de leerkracht ruimte heeft om invulling te geven aan hetgeen binnen redelijke grenzen in het belang van de leerling wordt geacht. De Commissie moet die ruimte respecteren. Slechts indien de grenzen van het toelaatbare zijn overschreden kan de Commissie daarover een oordeel uitspreken.

Overwogen wordt dat voor de school het belang van (naam leerling) voorop heeft gestaan. Hoewel de leerkracht ervoor had kunnen kiezen eerst de ouders of professionele hulpverleners te raadplegen

in deze bijzondere situatie, of bijvoorbeeld (naam leerling) een tekening had kunnen laten maken in plaats van een brief, kan de Commissie in de gegeven omstandigheden niet vaststellen dat de leerkracht buiten de grenzen van het toelaatbare is getreden. Daarbij is van belang dat zich tot aan 10 oktober 2019 geen bijzondere problematiek rond (naam leerling) voerde, dat (naam leerling) 11 jaar is, en op die leeftijd van de leerling een zekere mate van zelfstandigheid en stevigheid mag worden verwacht, en dat het tot het takenpakket van een leerkracht hoort eraan bij te dragen dat een leerling zich op school prettig en veilig voelt. De belangen van (naam leerling) die de leerkracht heeft trachten te dienen wegen zwaarder dan het privacybelang van klager.

De Commissie ziet aanleiding bij de gang van zaken na 10 oktober 2019 enkele kanttekeningen te plaatsen.

De Commissie is van oordeel dat de berichtgeving van de directeur in zijn e-mail van 14 oktober 2019 aan klager over het incident te summier is geweest. Gelet op de voorzienbare impact van die berichtgeving had het op de weg van de directeur gelegen om direct dieper in te gaan over wat er die dag was gebeurd. Dat had wellicht misverstanden kunnen voorkomen. Voor het overige is school in de communicatie met klager adequaat opgetreden. Dat school klager anders behandelt of informeert dan de moeder van (naam leerling) is de Commissie niet gebleken.

Het is een gemiste kans dat klager niet meteen de uitnodiging voor een gesprek van de bestuurder heeft aangegrepen. Dat had wellicht de lucht kunnen klaren. Ook kan achteraf worden vastgesteld dat de toonzetting van de mails van klager de verhoudingen geen goed heeft gedaan.

Alles overziend is de Commissie is van oordeel dat de school in dit geval de grenzen van haar bevoegdheid en de zorgvuldigheidsgrenzen niet heeft overschreden. Wel is de directeur aanvankelijk te summier geweest in zijn communicatie met klager. Het verwijt dat valt te maken is echter niet ernstig genoeg om tot gegrondheid van de klacht te leiden, met name omdat direct na de e-mail van 14 oktober 2019 en de reactie van klager daarop een gesprek met klager is aangeboden.

V. Oordeel over de gegrondheid van de klachten

De klacht is ongegrond.

VI. Advies aan bevoegd gezag

De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan nogmaals het initiatief te nemen en klager uit te nodigen voor een gesprek met als doel een bijdrage te leveren aan de verbetering van de verhouding met klager, in het belang van de schoolgang van (naam leerling).

Aldus gegeven op 2 december 2019 door mr. M. van der Veen, voorzitter, L. Swaans en drs. P. van de Veer, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. van Veen als secretaris.